

ARTA PICTURII ÎN PIATRĂ - MOZAICUL

Arta picturii în piatră reprezintă tehnica mozaicului, care este arta de a crea imagini prin asamblarea unor piese mici din sticlă colorată, piatră naturală, gresie sau alte materiale. Mozaicul poate fi considerat o tehnică de artă decorativă, o parte a designului de interior sau un simbol cultural și spiritual. Piese mici, de obicei de formă cubică, de diferite culori și materiale, cunoscute sub denumirea de tesserae, sunt folosite pentru a crea aceste opere de arte. Mozaicul rămâne o tehnică apreciată de iubitorii de frumos și în zilele noastre pentru mozaic mural, pavimentar, de tavan.

Cuvinte-cheie: artă, mozaic, culoare, materiale, piatră naturală.

Искусство каменной росписи это техника мозаики, которая представляет собой искусство создания изображений путем сборки небольших кусочков цветного стекла, натурального камня, плитки или других материалов. Мозаику можно считать декоративным художественным приемом, частью интерьера или культурным и духовным символом. Для создания этих произведений искусства используются небольшие кусочки, обычно кубической формы, разных цветов и материалов, известные как тессеры. Мозаика и сегодня остается техникой, которая ценится любителями красоты для мозаики стен, пола и потолка.

Ключевые слова: искусство, мозаика, цвет, материалы, натуральный камень.

The art of stone painting is the technique of mosaic, which is the art of creating images by assembling small pieces of colored glass, natural stone, tiles or other materials. The mosaic can be considered a decorative art technique, a part of interior design or a cultural and spiritual symbol. Small pieces, usually cubic in shape, of different colors and materials, known as tesserae, are used to create these works of art. Mosaic remains a technique appreciated by beauty lovers even today for wall, floor and ceiling mosaic.

Keywords: art, mosaic, color, materials, natural stone.

”Mozaicul pictura în piatră”

Mozaicul rămâne o tehnică apreciată de iubitorii de frumos și în zilele noastre. Mozaicul, privit deseori ca o formă de artă, este incontestabil una dintre cele mai durabile tehnici decorative, care a supraviețuit din antichitate și până în zilele noastre și poate fi considerat o tehnică de artă decorativă, o parte a designului de interior sau un simbol cultural și spiritual. Are o istorie fascinantă, rezultat al încercărilor de a înfrumuseța suprafețele cu desene realizate din bucățele de piatră, sticlă, ceramică arsă, metal sau alte materiale rigide, fixate una lângă alta. El a decorat de asemenea termele, piscinele și fântânile - locuri unde umezeala ar fi distrus alte finisaje mai delicate. Formele fracționale a mozaicului permit crearea unui model perfect detaliat pe orice suprafață, conferind eleganță, căldură, frumusețe și strălucire spațiului în care a fost folosit [1].

Istoria mozaicului în arta designului interior

În parcursul său de la antichitate cu imperiile romane către prezent, mozaicul a fost dezvoltat în Imperiul Bizantin unde au fost prelungite tendințele lumii antice ale acestuia, conducându-l spre Evul Mediu și oferindu-i cea mai înaltă formă de rafinament. Odată cu sosirea creștinismului, mozaicurile au început să fie folosite pentru înfrumusețarea zidurilor și acoperirea bolților și cupolelor bisericilor. Zugrăvind tematica biblică, mozaicul avea drept scop instruirea credincioșilor. Luminile tremurătoare ale lumânărilor reflectate pe aurul mozaical și pe cuburile smălțuite de sticlă colorată creau o atmosferă mistică. *Storia dell'arte italiana*, de *Giulio Carlo Argan*, spune: „*Arta mozaicului era în armonie perfectă cu ideologia timpului*, mult influențată de neoplatonism. În arta mozaicului are loc un proces prin care materia se spiritualizează, *devine lumină și formă*“ [1, 2, 3].

Figura 1. Mozaic pavimentar din Villa Romana del Casale, Sicilia

Arta mozaicului s-a tradus și în moscheile din Orientul Mijlociu - în special cele din Mecca, Medina și Damasc - care prezintă decorațiuni minunate unde temele religioase arabe au preferat inscripțiile caligrafice, cărora le-au asociat cadre ornamentale (fig. 3).

În Italia, s-au păstrat câteva lucrări monumentale, unele incluse în patrimoniul UNESCO: Domus Aurea - Roma (din anul 64 d. Hr., sub împăratul Nero), mozaicurile din Villa Romana del Casale din Sicilia (fig. 1) (începutul secolului al IV-lea, sub împăratul Maximian), Piața Victoria din Palermo. Din perioada timpurie a artei bizantine a cunoscut o evoluție strălucită în Italia. Pentru secolele al IV-lea Mozaicuri remarcabile ca frumusețe și grație, demonstrează continuitatea tradițiilor grecești din secolul al IV-lea (fig. 2), Mausoleului Santa Constanza din Roma, ce impresionează prin extraordinarele efecte picturale [1].

Figura 2. Mozaicurile din Santa Pudentiana din Roma

Figura 3. Geometria în arta mozaicului islamic

Explicația etimologică, din limba italiană, cuvântul "mozaic" este tradus ca "pliat din piese". Cele mai obișnuite materiale pentru crearea de pânze de mozaic sunt piatra naturală, smalt (fragmente colorate de sticlă), ceramica, lemn, metal etc. Mozaicurile au fost utilizate atât pentru a decora pereții caselor particulare, publice în interior, exterior, cât și pentru a decora pavaje, bazine și fântâni, mobilier etc., devenind un fel de măsură a bunăstării proprietarului. Mozaicul monocrom, un stil mozaical alb-negru, mozaicul cromatic a devenit predominant de-a lungul mai multor secole pentru decorul mural, pavimentar și de tavan, expus prin compoziții variate [4].

Mozaicul în interior modern, contemporan

Perioada modernă, contemporană se păstrează tehnicile tradiționale de aplicare a mozaicului prin tehnica directă sau indirectă, a mai multe tipuri:

- **Mozaicuri tradiționale:** mozaicuri romane: create din materiale dure, cum ar fi marmura, potrivite pentru pardoseli. Mozaicurile au fost realizate prin aplicarea unor fragmente minuscule (tessere) din marmură în diferite culori pentru a crea imagini cu o valoare decorativă deosebită. În timpul Art Nouveau, pe lângă marmură, s-a folosit argila ceramică care, datorită rezistenței sale, a făcut posibilă încorporarea în imagini a unei diversități de culori.

Figura 4. Clasificarea specificului mozaicului

- **Mozaicuri ceramice:** realizate cu piese ceramice de dimensiuni uniforme. Au fost utilizate pentru acoperirea pereților, plafoanelor și coloanelor, deoarece nu erau la fel de durabile ca marmura și lutul utilizate în mod normal pentru podele. Acesta a fost cel mai frecvent tip de mozaic folosit în timpul Art Nouveau.

- **Mozaicuri venețiene:** o metodă frumoasă folosind țesături de sticlă colorată care își au originea în celebrele fabrici de sticlă din Veneția, Murano și alte orașe. Întrucât era un material foarte scump și mai puțin rezistent și, în plus, a fost folosit în mod tradițional, pentru mozaicuri mai mici sau pentru suprafețe verticale. A fost folosit în Catalonia mai frecvent în perioada Noucentisme decât în perioada Art Nouveau.

• *Trencadís* diferă de tipurile de mozaic anterior descris, *trencadís* a fost de obicei aplicat pe suprafețe verticale exterioare; datorită naturii sale policromatice, mai ales când au fost încorporate plăci metalice lustre, au rezultat efecte decorative de mare varietate și bogăție. În ceea ce a fost cunoscută sub denumirea de metodă de aplicare directă, țesăturile au fost plasate în față direct în mortar umed, în mod normal, fără niciun proiect pre-planificat. Neuniformitatea rezultată a produs calități reflectorizante unice. *Trencadís* a avut avantajul distinct al aplicării rapide și potențialul de proiectare foarte spontană. (fig. 4) [5].

Mozaicul poate fi clasificat după zona de aplicare: perete (mural), tavan, podea, mobilier (fig. 5); după metoda de așezare: directă, indirectă; după materialul utilizat: sticlă, ceramică, smalt, piatră, metal, plastic, lemn (fig. 6) etc, tipul materialului, metoda de aplicare depind nu numai proprietățile estetice ale spațiului, dar și de funcționale.

Figura 5. Zona de utilizare a mozaicului în design interior

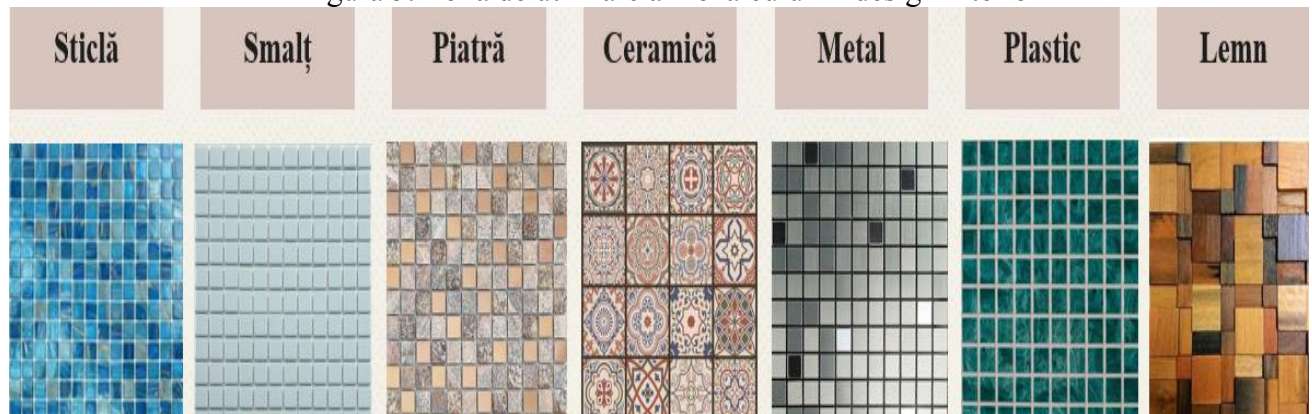

Figura 6. Clasificarea mozaicului după natura materialul

Alegerea perfectă a compoziției mozaicale perfecte pentru un spațiu interior trebuie să ținem cont de gama coloristică a interiorului în întregime, de caracterul persoanei, persoanelor care va locui în interiorul dat, deoarece culoarea are o influență enormă asupra stării psiho-fiziologice.

La alegerea stilului, materialului și specificului mozaicului potrivit trebuie ținut cont de stilistica încăperii în complex. Stilurile clasice sunt actuale până în prezent, însă într-o interpretare mai contemporană, mozaicul este executat după tehnologii performante. Iar pe piață astăzi există o gamă foarte variată a mozaicului în stil contemporan de diverse forme și culori, care pot învia orice interior [6].

Artistul și istoricul de artă italian Giorgio Vasari, care a trăit în secolul al XVI-lea, a scris: „*Mozaicul este cea mai durabilă pictură din câte există. Pe când unele picturi pătimesc cu timpul, mozaicul nu-și pierde strălucirea odată cu trecerea vremii*“. Iar măiestria cu care au fost lucrate multe mozaicuri încântă ochiul. Mozaicul este într-adevăr o pictură în piatră fascinantă!

Blocul 9 al UTM, Mozaic parietal Autor: Alexandr Cuzimin

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Adriana Botez Crainic. *Istoria Artelor Plastice*, Vol 1, București, 1995.
2. Constantin Roșoga. *Cartea mozaicarului și fanțarului*, Editura tehnică, București, 1987.
3. Marc Gaillard. *Mozaic contemporan*, Paris, Massin, 2007, p. 130. ISBN 978-2-7072-0547-6
4. Александр Борисович Винер. Материалы и техника мозаичной живописи. Москва: Искусство, 1953. 368 с.
5. Леон Дьеркс. Мозаика своими руками-материалы, инструменты, техника и базовые композиции. Эксмо-Пресс, 2011. 200 с.
6. Хелен Берд. Мозаика, лучшие идеи. Эксмо, 2008. 150 с.